

**Årsbudsjett 2020 og Økonomiplan 2020-
2023**

Indre Østfold kommune

Forslag til budsjett fra

Driftsbudsjett

Indre Østfold kommunes økonomiplan for perioden 2020-2023 og årsbudsjett for 2020 vedtas med de netto rammer som framkommer av budsjettskjema 1A og 1B - men med endringer og tillegg i forhold til rådmannens forslag som vist under i tabellen:

	Budsjettjustering 2020	Inndekning	Utgifter
	Overskudd Østfold energi	8 000 000,00	
	Lederopplæring stab	1 500 000,00	
	Politisk styring nedjusteres med 20%	2 400 000,00	
	5%kutt Kirkelig fellesråd	1 500 000,00	
	Økt skatteanslag	9 000 000,00	
	Utbytte Retura	2 000 000,00	
	Reduksjon IØBR	1 000 000,00	
	Ass. Rådmanns stab	1 500 000,00	
		26 900 000,00	
1	Klima- miljø, og energikoordinator		400 000,00
2	Klima-, energi- og miljøfond		3 400 000,00
3	Folkehelsekoordinator		400 000,00
4	Familievoldskoordinator		600 000,00
5	Lærings- og utviklingsteam (LUT)		3 200 000,00
6	Prosjekt Stavangermodellen		2 000 000,00
7	Polentur - 10. klasse		3 000 000,00
8	Fullkost i barnehager - makspris		500 000,00
9	Barnetrygd ved sosialhjelp		5 000 000,00
10	Årsverk Indre Østfold Krisesenter		800 000,00
11	Jonny Jern - prosjektmidler		320 000,00
12	Økte rammer til helse og velferd		3 000 000,00
13	Lørdagsåpne bibliotek		180 000,00
14	Opplevelseskort barn/ unge		400 000,00
15	Bunnfradrag Eiendomsskatt 200.000		3 700 000,00
			26 900 000,00

❖ Rådmannens stab

1. Klima-, miljø- og energikoordinator

Indre Østfold kommune skal være en foregangskommune i arbeidet for at Norge skal oppnå Parisavtalens klimamål ved å opprette ny stilling som *Klima-, miljø- og energikoordinator* i rådmannens stab med blant annet følgende oppgaver:

- Lede arbeidet med en sektorovergripende klima-, miljø- og energiplan.
- Ta kommunen i en grønn og innovativ retning. Samarbeide med næringslivet.
- Ha ansvaret for årlige budsjett og regnskap for klima, miljø og energi.
- Ha ansvaret for samarbeidet med Klima Østfold og Interreg Sverige-Norge blant annet om areal og transport, herunder gang- og sykkelveier og klimasmart landbruk.

Endring i forhold til budsjett: + kr 400.000

2. Kommunalt Klima- miljø- og energifond.

Del av årlig overskudd fra Østfold energi skal avsettes i et eget fond øremerket til klima-, miljø- og energitiltak. Midler fra fondet kan benyttes til kommunale tiltak, og næringsliv og private husstander kan søke om støtte til klimatiltak. Forslag til reglement for bruk av fondsmidler utarbeides av klima-, miljø og energikoordinatoren. Reglement godkjennes av kommunestyret.

Endring i forhold til budsjett: + kr 3.400.000

3. Hel stilling som Folkehelsekoordinator i rådmannens stab.

Folkehelsekoordinator skal utvides fra dagens halve stilling til en 100% stilling, og være plassert i rådmannens stab. Folkehelse er et av hovedsatsningsområdene til kommunen. Arbeidet skal være sektorovergripende, tiltaksrettet, effektivt og lite byråkratisk. Folkehelsearbeidet skal ses på i et livsløpsperspektiv, med grunnlag i Folkehelseloven og i samarbeid med Østfoldhelse. Folkehelsekoordinator skal også arbeide med folkehelse rettet mot, og i samarbeid med, kommunens ansatte.

Endring i forhold til budsjett: + kr 400.000

4. Ny stilling som Familievoldskoordinator i rådmannens stab.

Familievoldskoordinator ansettes i 100% stilling og plasseres i rådmannens stab. Voldskoordinator på systemnivå med planarbeid, kompetanseheving, støtte til tjenestene, prosjekter, bygge opp nettverk og samarbeidsstrukturer, samarbeid med eksterne aktører og Indre Østfold Krisesenter. Skal jobbe med flere grupper i samfunnet, rutiner, handlingsplan mot vold og forebygging.

Endring i forhold til budsjett: + kr 600.000

❖ Oppvekst

5. I skolen opprettholdes Lærings- og utviklingsteam (LUT)

Lærings- og utviklingsteam (LUT) skal bestå, som en del av det forebyggende arbeidet i skolen. Teamet skal bistå ute på skolene der de ansatte møter utfordringer på utsiden av sin pedagogiske kompetanse. Tidlig innsats skal styrkes.

Endring i forhold til budsjett: + Kr 3.200.000

6. Prosjekt «Stavangermodellen»

I samarbeid med Oppvekst-området, barnehagene og Utdanningsforbundet skal det innføres «Prosjekt Stavangermodellen» i løpet av 2020. I Stavanger har de hatt et prøveprosjekt med økt grunnbemanning i to barnehager. Der halverte de sykefraværet på kort tid, noe som igjen førte til at de slapp å leie inn vikarer via bemanningsbyrå. Kommunen skal øke grunnbemanningen i 2 barnehager (en privat og en offentlig) i 2020 og vurdere effekt på barnas og de ansattes trivsel, samt økonomi og sykefravær.

Endring i forhold til budsjett: + kr 2.000.000

7. Polentur for alle 10. klassingene

Denne turen er viktig for å ha et fokus på radikaliserings, historie, utenforskap og samhold. Det er kommunen som skal dekke reisen, ikke foreldrene. Slik er det flere som blir med på turene.

Endring i forhold til budsjett: + kr 3.000.000

8. Innføring av fullkost i barnehager - makspris

Innføring av fullkost i barnehager vil gi inntekter til kommunen på ca. 1 million kroner ifølge rådmannens budsjett. Familier som betaler makspris i barnehagen, skal fortsatt gjøre det – og ikke få økte utgifter på grunn av fullkost. Dette dekkes inn av de økte inntektene.

Endring i forhold til budsjett: + 500.000

❖ Helse og velferd

9. Barnetrygd skal ikke regnes som inntekt ved utmåling av sosialhjelp

Barnetrygd skal ikke trekkes fra ved beregning av sosialhjelp, men komme i tillegg. Indre Østfold kommune skal ikke diskriminere samfunnets fattigste - det er de som trenger barnetrygden mest. Ved å holde barnetrygden utenfor beregningen av sosialhjelp er dette et virkemiddel mot fattigdom. Og ikke minst rettferdig - ved å beregne barnetrygd som inntekt viskes effekten av barnetrygden som universell ordning ut.

Endring i forhold til budsjett: + kr 5.000.000

10. Indre Østfold Krisesenter opprettholdes med dagens bemanning.

Det skal ikke reduseres ett årsverk ved Indre Østfold Krisesenter - vi skal fortsatt ha et robust senter som i tillegg til å være et døgnbemannet lavterskeltilbud også tilbyr veiledning og undervisning.

Endring i forhold til budsjett: + kr 800.000

11. Prosjektmidler til opplysning om ernæring til barn og unge: «Jonny Jern»

«Jonny Jern» har som hovedmål å forebygge den urettferdige og unødvendige sosiale ulikheten i helse, og gis midler til en prosjektstilling i 2020 for å utvikle «Jonny Jern» i samarbeide med Orkla, ulike stiftelser og frivillige. På denne måten kan «Jonny Jern» fortsatt utvikle seg lokalt og senere i det nasjonale folkehelsearbeidet.

Endring i forhold til budsjett: + kr 320.000

12. Økt grunnbemanning i helse og velferd

Utvidelse av rammen av helse og velferd. Benyttes i hovedsak til økt grunnbemanning i hjemmesykepleien - vi ønsker mindre stoppeklokke og mer tid til de eldre.

Endring i forhold til budsjett: + kr 3.000.000

❖ Stedsutvikling og innbyggerdialog

13. Alle bibliotek i kommunen skal være lørdagsåpne.

Bibliotekene gjør kunnskap, kultur, litteratur og verdier tilgjengelig for alle grupper i samfunnet, uavhengig av sosiale, økonomiske og geografiske skillelinjer. Derfor er det ekstra viktig at bibliotekene er tilgjengelige på lørdager da folk flest har fri.

Endring i forhold til budsjett: + kr 180.000

14. Opplevelseskort for barn og ungdom innføres i hele kommunen

Opplevelseskort for barn og ungdom innføres i hele kommunen jamfør sak 42/19 Askim bystyre. Et opplevelseskort vil være med på å utjevne forskjeller og vil bedre tilgjengeligheten til positive aktiviteter. Det kan søkes midler fra Nasjonal tilskuddsordning for inkludering av barn i lavinntektsfamilier (Bufdir), eventuelt også Regionale folkehelsemidler for å komme i gang med en aktivitetskortløsning. Prosjektleder i oppstartsfasen for tiltaket kan være folkehelsekoordinator.

Endring i forhold til budsjett: + kr 400.000

Investeringsbudsjett

Indre Østfold kommunens investeringsbudsjett for 2020-2023, hvor årsbudsjettet for 2020 er første del av planen vedtas, slik det framkommer av budsjettskjema 2A og 2B - med følgende endringer og tilleggsforslag:

Investeringer i anleggsmidler

1. Renovering og ombygging av grendeskoler

Flere av grendeskolene i kommunen er bygd på 1960-tallet og trenger grundig opprusting på grunn av dårlig vedlikehold i de siste årene. Kostnadene er vanskelig å beregne, men ut fra enkle kalkyler som er foretatt settes det opp følgende investering:

2020: **kr 15.000.000**

Vedlikeholdet av grendeskolene følges opp ved budsjettbehandlingen for 2021.

2. Badeanlegg Mysen

Indre Østfold kommune følger opp vedtak i Eidsberg kommune om å bygge et nøkternt badeanlegg i Mysen sentrum. Ifølge vedtaket skal reguleringsplan, finansieringsplan mv. utarbeides i 2020 og selve byggingen starte i 2021.

Investeringen fordeles slik:

2020: Planarbeid **kr 1.000.000**

2021: Oppstart bygging **kr 30.000.000**

2022: Avslutning bygging **kr 30.000.000**

Inndekning skjer ved oppstarte fondsmidler, eksterne finansiering (spillemidler mv) og eventuelt låneopptak (finansieringsplanen vil vise kostnadene).

3. Vedlikehold Høytorp fort og Trøgstad fort

Det skal i løpet av 2020 utarbeides en vedlikeholdsplan for fortene våre - beskrive hvilke arbeider som må utføres for å holde fortene ved like og plan for gjennomføring. Vedlikeholdsarbeidet starter opp i 2020.

2020: **kr. 3.000.000** (avsettes overskudd Østfold energi).

Verbale forslag

1. Klima-, miljø- og energiplan

Indre Østfold kommune skal være en foregangskommune i arbeidet for at Norge skal oppnå Parisavtalens klimamål ved å:

- Lage en klima-, miljø- og energiplan med forpliktende og tallfestede mål og tiltak for klimakutt.
- Utarbeide årlige budsjett og regnskap for klima, miljø og energi i eget dokument.

2. Kartlegging av naturmangfold, landskapskvaliteter og friluftsliv_

Som grunnlag for kommuneplanens arealdel, vernearbeid og tiltak for friluftaktiviteter utarbeider Indre Østfold kommune en samlet kartlegging og registrering av nevnte forhold. Arbeidet skal skje i samarbeid med fylkesmannen og Direktoratet for Naturforvaltning (DN), og slutføres i løpet av 2020.

3. Kommunal plan for gang og sykkelveier

Indre Østfold kommune skal i løpet av 2020 utarbeide en samlet plan for videre regulering og utbygging av gang- og sykkelveier i kommunen. Planarbeidet skal skje i nært samarbeid med fylkeskommunen og samferdselsmyndighetene.

Nye gang- og sykkelveitiltak mellom byer og tettsteder i kommunen skal prioriteres sammen med tilgjengelighet for gående og syklende i selve byene og tettstedene.

4. Privatisering og konkurranseutsetting

1. Kommunale tjenester skal ikke privatiseres eller konkurranseutsettes.
2. Tjenester som i dag er privatisert skal søkes tilbakeført til kommunal drift.

5. Skolemat og fysisk aktivitet

Et daglig sunt skolemåltid og daglig fysisk aktivitet i skoletida er viktige grep for bedre folkehelse og bedre læring. Det vil også være et viktig bidrag til å utjevne sosiale helseforskjeller.

- o Livsløpsutvalget bes om i samarbeid med barne- og ungdomsskolene å utarbeide en plan for mat på skolen, fysisk aktivitet og læring i friluft (lignende «Løp og spis»-opplegget) ved alle skolene, med 60 minutters fysisk aktivitet, gratis frukt og grønt daglig, og minst ett skolemåltid i uka.
- o Målet er å innføre tiltaket ved alle barne- og ungdomsskoler i løpet av 2021.

6. Forebyggende arbeid blant barn og unge

Det utarbeides en samlet plan for forebyggende arbeid blant barn og unge, inklusiv alt frivillig arbeid i kommunen. Planen skal vedtas av kommunestyret før budsjettprosessen i 2020, og de foreslåtte tiltak skal tre i kraft fra 2021.

Begrunnelse: Sosial ulikhet skyldes en skjevfordeling av økonomiske og sosiale ressurser, utdanning og arbeid i befolkningen. Barn og unge som lever i familier med vedvarende lavinntekt opplever ofte sammensatte problemer. De unge mister blant annet muligheten til å delta på viktige sosiale arenaer.

7. Et seriøst arbeidsliv - Oslomodellen

Indre Østfold kommune skal følge seriøsitetsbestemmelsene i Oslomodellen ved offentlige anskaffelser. Kommunen skal fremme et seriøst arbeidsliv – med anstendige arbeidsforhold og rettferdig konkurranse mellom leverandører som tar samfunnsansvaret på alvor. Miljøkrav skal legges til i Oslomodellen.

8. Opprette kommunal vikartjeneste

Opprette kommunal vikartjeneste/vikarpool i Indre Østfold kommune med fast ansatte for helseinstitusjoner, barnehager og skoler tilsvarende gjennomsnittlig vikarbudsjet (egen inndekning).

- For å sikre fullverdige tjenester ved sykdom og annet fravær i skoler, barnehager og helse- og omsorgstjenesten, samt redusere bruken av private vikarbyråer, opprettes en kommunal vikartjeneste/vikarpool.
- Livsløpsutvalget bes utarbeide en plan for å gjennomføre et slikt tiltak, som må bygge på blant annet kompetente ansatte og hele, faste stillinger.

9. Utvidet trepartssamarbeid i Indre Østfold kommune

- Indre Østfold kommune skal tilstrebe utvide trepartssamarbeid for å utvikle de kommunale tjenestene og kommunens organisering. Inkludering og endring nedenfra og opp fungerer best. Administrasjonsutvalget får i oppdrag å arbeide frem et forslag til utvidet trepartssamarbeid.

10. Heltidskultur

Det er et stort problem at deler av kommunens ansatte jobber mindre enn de vil og kan. Kommunen som arbeidsgiver skal ta aktivt grep for å redusere bruken av deltid, og gi folk en stilling og lønn de kan leve av. Heltid skal være regelen ved ansettelser.

Det settes ned et partssammensatt-utvalg som i løpet av våren 2020 starter arbeidet med å lage en plan for «En kommunal heltidskultur». Administrasjonsutvalget får i oppdrag å igangsette arbeidet og utvalget.

11. Boligsosial handlingsplan

Indre Østfold kommune skal i løpet av våren 2020 starte arbeidet med å lage en boligsosial handlingsplan som skal opp til politisk behandling i kommunestyret ved ferdigstillelse.

- Samfunnsutvalget får i oppdrag å utarbeide bestilling, mandat og tidsperspektiv. Handlingsplanen skal for eksempel gi en beskrivelse og vurdering av generelle befolknings- og boforhold i kommunen, utarbeide en oversikt over behovet for ulike typer boliger og andre boligtiltak til vanskeligstilte grupper på boligmarkedet, herunder eldre, kommunens arbeid for at unge og vanskeligstilte skal kunne etablere seg og bli boende i egen bolig med videre.

Eiendomsskatt i Indre Østfold kommune Forslag til overgangsordning

I henhold til *Forskrift om sammenslåing av Askim kommune, Eidsberg kommune, Hobøl kommune, Spydeberg kommune og Trøgstad kommune til Indre Østfold kommune* vedtas en **overgangsordning på inntil 3 år** gjeldende for budsjettårene 2021, 2022 og 2023.

For **budsjettåret 2020** gjelder følgende:

Eiendomsskatt for verker og bruk i Askim, Hobøl og Spydeberg videreføres. Eiendomsskatt på bolig og fritidseiendom i Eidsberg, Hobøl og Trøgstad videreføres, med et bunnfradrag på kr. 200 000. Inntektene av eiendomsskatten på bolig og fritidseiendom i de tre nevnte tidligere kommuner skal øremerkes drift/investeringer i disse tre tidligere kommuner.

For **budsjettåret 2021** gjelder følgende:

Eiendomsskatt for verker og bruk i de tidligere kommunene Askim, Eidsberg og Hobøl videreføres med 7 promille. Eiendomsskatt samordnes for hele Indre Østfold kommune ved at det utskrives eiendomsskatt for hele Indre Østfold kommune etter Lov om eiendomsskatt § 3a. Verdisetting/taksering gjennomføres i henhold til lovens § 8B for kraftanlegg, § 8A-3, for næringseiendom og fritidseiendom og § 8 C-1 for boligeiendom. For 2021 fastsettes 1 promille for bolig og fritidseiendom/videreføring for dagens kommuner i Indre Østfold kommune med kr. 500 000 i bunnfradrag.

For **budsjettåret 2022** gjelder følgende:

Eiendomsskatt for verker og bruk i de tidligere kommunene Askim, Eidsberg og Hobøl videreføres med 7 promille. For 2022 fastsettes 2 promille for, bolig- og fritidseiendom med kr. 800 000 i bunnfradrag.

For **budsjettåret 2023** gjelder følgende:

Eiendomsskatt for verker og bruk i de tidligere kommunene Askim, Eidsberg og Hobøl videreføres med 7 promille. For 2023 fastsettes 3 promille for, bolig- og fritidseiendom med kr. 1,2 mill. i bunnfradrag.

Fra og med budsjettåret 2024 oppheves overgangsordningen for Indre Østfold kommune.

Taksering og samordning av all eiendom skal være gjennomført.

Dersom det er mulig, ønsker vi å differensiere promille mellom verker/bruk og næring, selv om det skrives ut eiendomsskatt på begge. Eventuelt: Et høyt bunnfradrag kun for næring.

Eiendomsskatt Indre Østfold kommune - Økonomiplanperioden 2020-2023

Skatt på bolig og fritidsboliger											
	2019	Sum 2019	Bunnfradrag 2020	2020	Sum 2020 uten fradrag	2021	Bunnfradrag 2021	2022	Bunnfradrag 2022	2023	Bunnfradrag 2023
Trøgstad kommune		6 200 000	200 000		6 200 000		500 000		800 000		1 200 000
Utskrivningsalternativ	g			g		a		a		a	
Promillesats fritid/bolig	2			2		2		2		3	
Promillesats verk, bruk, nær						2		4		7	
Eidsberg kommune		22 675 000	200 000		22 675 000		500 000		800 000		1 200 000
Utskrivningsalternativ	g			g		a		a		a	
Promillesats fritid/bolig	2,7			2,7		2		2		3	
Promillesats verk, bruk, nær						2		4		7	
Hobøl kommune		11 315 000	200 000		11 315 000		500 000		800 000		1 200 000
Utskrivningsalternativ	a			a		a		a		a	
Promillesats fritid/bolig	2			2		2		2		3	
Promillesats verk, bruk, nær	4			4		4		5		7	
Askim kommune		31 000 000	200 000		31 000 000		500 000		800 000		1 200 000
Utskrivningsalternativ	c			c		a		a		a	
Promillesats fritid/bolig						1		2		3	
Promillesats verk, bruk, nær	7			7		7		7		7	
Spydeberg kommune		6 835 000	200 000		6 835 000		500 000		800 000		1 200 000
Utskrivningsalternativ	c			c		a		a		a	
Promillesats fritid/bolig						1		2		3	
Promillesats verk, bruk, nær	7			7		7		7		7	
					78 025 000						
		78 025 000	3 700 000	=	74 325 000		Tot: ca 26 mill bolig/fr?		Tot: ca 38 mill bolig?		
							+ verker, bruk, næring				
							45 mill?				